

Rakennus- ja ympäristölupavalvonta
Lahden ympäristöpalvelut

18.1.2019

Ympäristöministeriö

Viite Lausuntopyyntönnö VN/6629/2018; YM033:00/2018

Lausunto Ympäristöministeriön ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi maa-ainesjätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa

Lahden rakennus- ja ympäristölautakunta toimii Lahdessa ympäristönsuojeluviranomaisena. Lautakunta on siirtänyt ympäristönsuojelulain 22 §:n mukaista puhevaltaansa ympäristönsuojelupäällikölle. Lahden ympäristölupapäällikkö antaa seuraavan lausunnon:

Lähtökohta

Maa-ainesjätteen hyödyntämisessä maarakentamisessa -asetuksen selkeänä lähtökohtana tulisi olla Alankomaissa käytössä olevat ´stand-still` ja ´fit-for-use` -periaatteet, joita käydään läpi 28.11.2018 päivätyssä ehdotuksen muistiolounnoksessa. Maa-ainesjätteen hyödyntämisen periaatteena pitää olla se, ettei hyödyntämiskohteen maaperän laatua huononnetta ja että hyödynnettävän maa-aineksen laadun tulee täyttää alueen maankäytön edellyttämät vaatimukset riskiperusteisesti. Riski muodostuu sekä hyödynnettäväksi suunnitellusta maa-aineksesta että suunnittelukohteen herkkydestä.

Määritelmät (4 §)

Maa-ainesjätteen hyödyntäminen maarakentamisessa –asetusehdotuksessa kannetaan huolta lähinnä kaivumaiden pilaantumattomuudesta (2. ja 3. kohdat), mutta vääränlainen, asetusluonnoksen liitteessä 2 puhtaaksi luokiteltu maa-aines voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa sopimattomaan paikkaan kasattuna. Esimerkiksi puhtaaksi todettu hienoainespitoinen (savi-, siltti-, silttimoreeni) voi vähentää hyvin vettä läpäisevillä maa-alueilla pohjaveden muodostumista ja samentaa pohjavettä. Hienoaineksesta voi myös liueta pohjaveteen haitallisia aineita (vrt. ympäristöministeriön opas ” Maa-ainesten kestävä käyttö” s. 113).

Asetusehdotuksessa ei ole huomioitu vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annettua lakia (1709/2015). Asetusehdotuksen liitteessä 2 puhtaaksi luokitellun maa-aineksen mukana voi levitä haitallisia vieraslajeja hyödyntämisalueelle ja sen ympäristöön.

Maa-aineksen tutkimustarve ja jäteluokittelu (5 §)

Ennen kuin hyödynnettäväksi suunniteltua maata kaivetaan, olisi syytä tutkia aina etukäteen maassa olevat vieraslajit. Maa-ainekseen luontaisesti kuulumattoman aineen määritelmään pitäisi lisätä vieraslajit. Jos kaivumaita on suunniteltu hyödynnettäviksi esimerkiksi luonnonsuojelualueiden läheisyydessä, on vaara, että vieraslajit levittäytyvät noille alueille. Vastaavasti hienoainespitoisen kaivumaan kuljettaminen pohjaveden muodostumisen kannalta hyvin vettä läpäisevillä alueille, kuten hiekkakuoppiin, pitäisi lähtökohtaisesti kieltää.

Jätteen hyödyntämistä ja siihen liittyvää väliaikaista varastointia koskevat vaatimukset (6 §)

Hyödynnettäväksi aiotun maa-aineksen puhtaus vieraslajeista on huomioitava laatuvaatimuksissa. Myös hyödynnettäväksi aiotun maa-aineksen hienoainespitoisuus ja välivarastointi- sekä loppusijoituspaikan vedenläpäisevyys on otettava huomioon ennen kuin päätetään hyödyntämisestä. Erityisesti pohjaveden hyötykäyttökelpoisuus myös yksityiseen talousvesikäyttöön on turvattava hyödyntämispäätöstä tehtäessä. Puhtaan talousveden saatavuus on varmistettava myös tärkeiden pohjavesialueiden ulkopuolella haja-asutusalueilla.

Tarja Laitinen
Ympäristölupapäällikkö
Rakennus- ja ympäristövalvonta
Ympäristöpalvelut
Lahden kaupunki